Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Скопје, 21 февруари 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јануари 2022 година

– Во јануари 2022 година, согласно со сезонската динамика, **паричната маса (монетарниот агрегат М3[1,2])** забележа надолна месечна промена од 1,0%, во поголем дел како резултат на намалените депозитни пари[3], при забележан пад и кај готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години, а во услови на умерен раст на краткорочните депозити. На годишна основа, паричната маса бележи раст за 8,3%, којшто се должи на зголемените краткорочни депозити и депозитните пари, во услови на мал пад кај останатите компоненти.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити[4,5] на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	01.2022	12.2021	1.2022
Парична маса М4	**491,717**	**500,202**	**507,536**	**521,005**	**516,128**	**7.9**	**6.7**	**8.2**	**7.0**	**6.5**	**2.6**	**-0.9**
Парична маса М3	**441,478**	**451,639**	**460,723**	**474,753**	**469,927**	**9.4**	**8.3**	**10.1**	**8.8**	**8.3**	**2.9**	**-1.0**
од кои:												
Готови пари во оптек	43,350	43,604	44,951	44,480	43,262	14.4	6.0	7.9	1.8	-0.3	3.9	-2.7
Вкупни депозити	**439,343**	**447,237**	**453,469**	**468,649**	**464,690**	**7.4**	**6.8**	**8.3**	**7.8**	**7.4**	**2.7**	**-0.8**
од кои:												
Корпоративен сектор	122,085	128,970	130,048	137,557	133,296	12.9	16.7	15.6	11.6	11.5	3.9	-3.1
Во денари	85,618	88,994	87,402	92,116	89,641	12.8	14.7	9.7	6.7	8.3	2.8	-2.7
Во странска валута	36,467	39,976	42,646	45,441	43,655	13.0	21.4	29.8	23.2	18.9	6.3	-3.9
Домаќинства	289,941	292,359	297,702	305,407	305,213	5.2	4.2	6.9	7.1	6.8	2.2	-0.1
Во денари	152,839	152,597	154,062	151,822	149,299	3.6	2.3	5.7	0.5	-0.5	2.5	-1.7
Во странска валута	137,102	139,762	143,640	153,585	155,914	7.1	6.4	8.3	14.4	14.9	1.9	1.5
Вкупни кредити	**361,561**	**370,862**	**375,116**	**386,884**	**386,900**	**5.2**	**5.1**	**6.3**	**8.3**	**8.4**	**1.7**	**0.0**
од кои:												
Корпоративен сектор	171,117	175,067	176,093	184,675	184,672	2.1	1.2	4.8	8.7	9.0	3.1	0.0
Во денари	103,024	106,876	107,485	114,622	114,755	-0.6	0.2	5.5	11.6	11.8	3.6	0.1
Во странска валута	68,093	68,191	68,608	70,053	69,917	6.3	2.9	3.7	4.3	4.6	2.5	-0.2
Домаќинства	188,697	193,906	197,127	200,249	200,311	8.1	8.7	7.5	7.8	7.8	0.4	0.0
Во денари	106,994	109,484	111,470	113,317	113,447	10.7	10.1	7.2	7.9	7.9	0.3	0.1
Во странска валута	81,703	84,422	85,657	86,932	86,864	4.8	7.0	7.8	7.6	7.7	0.7	-0.1

Извор: НБРСМ.

[1] Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

[2] Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

[3] Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

[4] Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

[5] Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

– **Вкупните депозити**[6], во јануари, оствари месечен пад од 0,8%, којшто во најголем дел се должи на падот на депозитите на корпоративниот сектор. Споредено на годишна основа, вкупните депозити се зголемени за 7,4%, како резултат на растот на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај секторот „домаќинства".

– Во јануари, **вкупните кредити**[7] се непроменети на месечно ниво. На годишна основа, вкупните кредити се зголемени за 8,4%, како резултат на растот на кредитите на двата сектора, којшто е малку поизразен кај корпоративниот сектор.

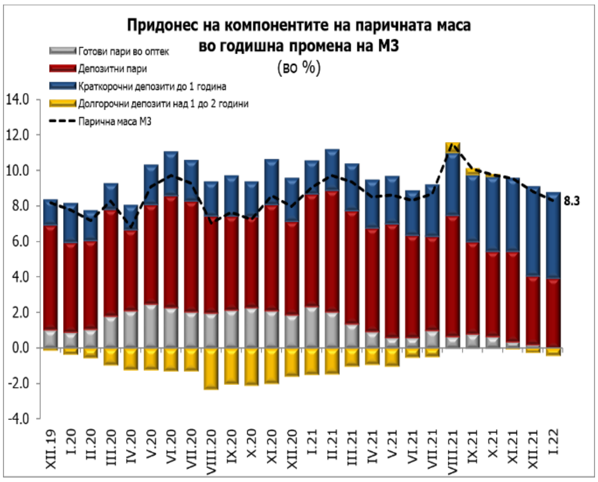

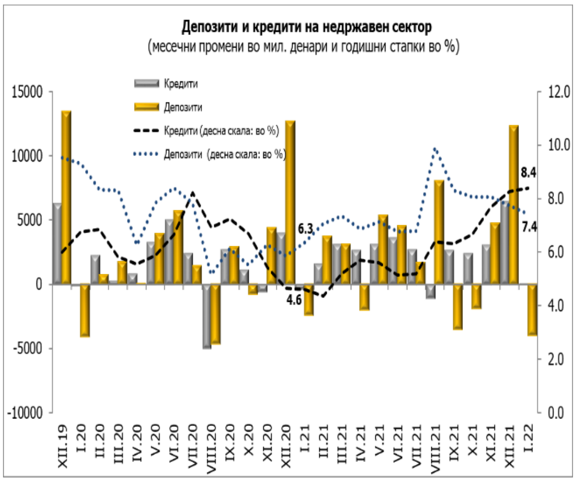

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор[8]

Извор: НБРСМ.

---

[6] Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.
[7] На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија" бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.
[8] За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

- Во јануари, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** остварија пад од 3,1% на месечна основа. Притоа, падот во најголем дел произлегува од намалувањето на депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, при помал пад и на останатите компоненти. На годишна основа, депозитите на корпоративниот сектор се зголемени за 11,5%, како резултат на растот на депозитните пари, краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, додека краткорочните и долгорочните депозити во денари бележат пад.

- Вкупните **кредити на корпоративниот сектор**[9], во јануари, се задржаа на нивото од претходниот месец. Анализирано на годишна основа, овие кредити се зголемени за 9,0%, како резултат на растот на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес кон растот на кредитите во денари.

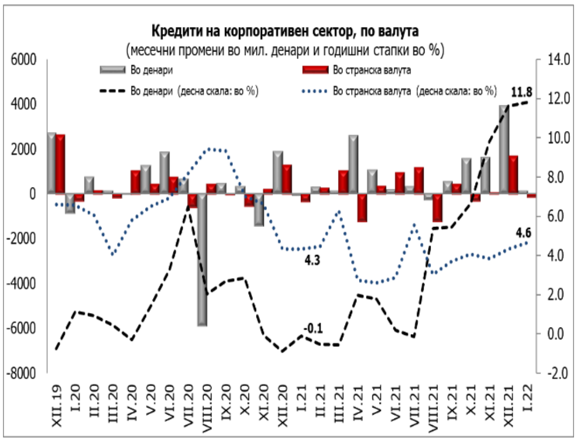

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата[10]

Извор: НБРСМ.

[9] Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.
[10] За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

- Во јануари 2022 година, вкупните **депозити на домаќинствата** бележат минимален месечен пад од 0,1%. Промената во најголем дел се должи на падот на депозитните пари, при помал пад и на долгорочните и краткорочните депозити во денари, во услови на раст на краткорочните и долгорочните депозити во странска валута. Анализирано на годишно ниво, овие депозити се повисоки за 6,8%, главно под влијание на растот на краткорочните депозити во странска валута и депозитните пари, при помал раст и на долгорочните депозити во странска валута, додека кај долгорочните и краткорочните депозити во денари е забележан пад.

- **Кредитите на домаќинствата,** во јануари, не бележат промена на месечна основа. Во споредба со јануари 2021 година, кредитите на домаќинствата остварија раст за 7,8%, којшто во услови на раст на кредитите во денари и во странска валута, во поголем дел се должи на растот на кредитите во денари.

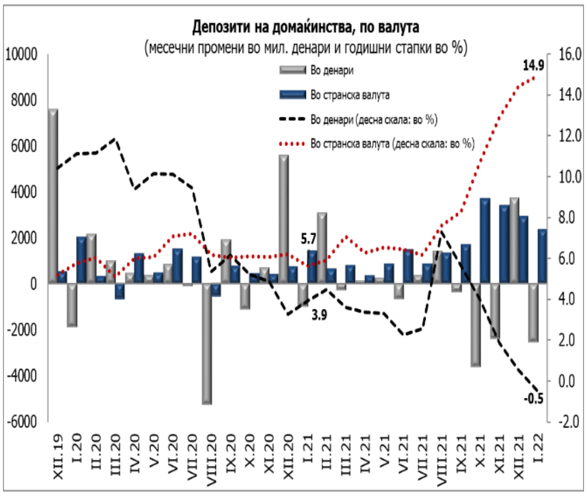

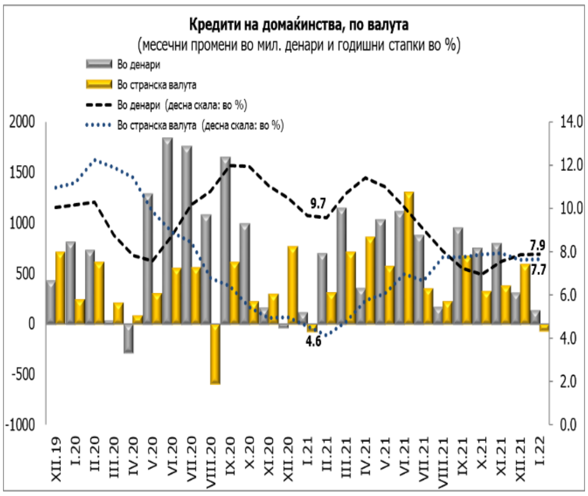

Извор: НБРСМ.

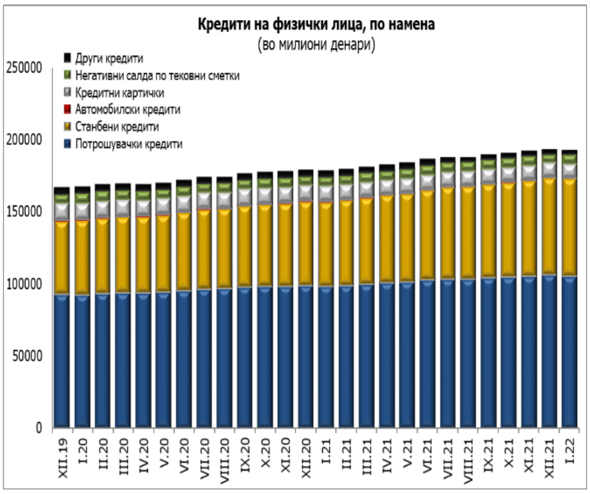

Извор: НБРСМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)					годишна промена (во %)					месечна промена (во %)	
	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	3.2021	6.2021	9.2021	12.2021	1.2022	12.2021	1.2022
Потрошувачки кредити	99,721	102,516	103,902	105,888	105,159	6.7	7.9	6.2	7.2	7.3	0.9	-0.7
Станбени кредити	59,901	62,384	65,006	67,353	67,657	13.1	14.7	16.1	15.5	15.6	1.4	0.5
Автомобилски кредити	263	242	242	237	231	-14.0	-17.1	-16.9	-15.9	-16.4	-0.3	-2.4
Кредитни картички	10,539	10,488	10,378	10,253	10,127	-8.9	-8.9	-10.9	-8.5	-7.1	-0.8	-1.2
Негативни салда по тековни сметки	6,399	6,419	6,470	5,907	6,423	-1.5	3.4	3.0	1.5	1.1	-9.6	8.7
Други кредити	3,736	3,687	2,766	2,611	2,572	-5.8	-6.6	-29.3	-32.5	-32.3	-2.6	-1.5

Извор: НБРСМ.

– Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во јануари, согласно со сезонската динамика, кај **потрошувачките кредити** како најзастапена категорија е забележан месечен пад од 0,7%, при годишен раст од 7,3%. Притоа, и овој месец продолжи растот на **станбените кредити**, коишто се зголемени за 0,5% и 15,6% на месечна и годишна основа, соодветно. Во јануари, **автомобилските кредити** бележат месечен и годишен пад за 2,4% и 16,4%, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** оствариле месечен и годишен пад од 1,2% и 7,1%, соодветно. Овој месец, кај **негативните салда на тековните сметки** е забележано месечно зголемување за 8,7%, при годишен раст од 1,1%. Кредитите одобрени врз **други основи** бележат пад на месечна и годишна основа, за 1,5% и 32,3%, соодветно.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspx

Методолошки објаснувања:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:
http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 март 2022 година (референтен пресек заклучно со февруари 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нѐ на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).